

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De sacramento ordinis, sacra ordinatione, ordinandorum examine, &
examinatorum officio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](#)

De vasis, ac instrumentis ad extremæ vunctionis Sacra-
mentum decenter ministrandum necessarijs,
cum eorundem formulis.

S V M M A R I V M.

1 Vasculum ex argento, & tannoque ab alijs separatum.

2 Vbi duo, plurave. Et de Sacramen. in genere, num. 18.

Eiusdem forma. Ibidem. 21.

Cotyla, & sacculus, eorumque forma. Ibidem.

Illiis custodiæ locus. Ibid. 22.

Clavisque à quo custodienda. Ibidem. 15.

Inst. for. sup. I
Lib. 2. De va-
scu. extr. vn-
ctio.
Inst. sup. li. 2.
De sup. eccl.
Cat. colleg.
& paroch.

A S C V L V M sacri olei extremæ vunctionis, ex
argento, aut tanno pretiosiori sit: idque à reli-
quis sacrorum oleorum vasculis separatum.

Vasa duo sacri olei infirmorum, cum suis co-
tylis, & sacculis: Vbi vero plures parochi, &
nimirum ve curatores sunt; totidem etiam vas
olei sacri.

Quæ ad ordinis Sacramentum, sacramq; ordinationem,
& ordinandorum examen, atq; examinato-
rum officium pertinent.

S V M M A R I V M.

1 Ordinibus conferendis ratio à Tridentino Concilio prescripta, ser-
uanda.

2 Nihil in eorum collatione accipiendum.

3 Ordinationes sacrae, quando, & quo loco habenda.

4 Edictum publicè ante ordinationem proponendum, & cuiusmodi
ubi affigendum.

5 Dominico die, editi promulgationem, & in dicti litteras subse-
quente, Urbani, & diocesani parochi, quid present.

6 Eo ipso die, & alijs Dominicis diebus per mensim ante ordinationem
supplicationes queque alia agenda.

7 Dominico autem die ordinatione precedente pastorales litteræ legen-
dæ, processio agenda, populusque admonendus.

8 Ordinibus maioribus, initiandi, mense ante ordinationem Ep̄m adēat.

Primam

- 9 Primam tonsuram itidem suscepturi.
- 10 Ordinandorum omnium causa, quae intrâ Missarum solennia denuncianda. & vbi.
- 11 Queque de illis inquirenda, & à quibus.
- 12 Inquisitionis litteræ ad Episcopum mittenda.
- 13 Feria secunda, quæ ab Urbanis clericis afferenda.
- 14 Feria tertia, quæ item à clericis diocesanis.
- 15 Ordinandi omnes quas generatum, & quibus de rebus testificationis afferant, antequam examinentur. 60.
- 16 Prima tonsura initandi quas sigillatim testificationes deferant.
- 17 Minoribus, & maioribus ordinibus initiandi quas item ultrâ predictâs attestationes habeant.
- 18 Subdiaconatum, vel alium sacrum ordinem suscepturi, que præterea testimonia deferant.
- Externi clerici ordinandi, ac Regulares dimissorias, testimonialesve afferant, & quales, & à quibus obsignatas. 20.
- 19 Dimissoria litteræ ante ordinationis tempus nō concedendæ, & quæ in illis cauenda.
- 21 Diocesani clerici absentes, quas item testimoniales litteras afferant.
- 22 Dimissoria concedenti reddende, vbi ordinatio sequuta non sit.
- 23 Ex quando recenter ab ordinando impetranda.
- 24 Impedimenta, quibus seculares, & regulares clerici, ab ordinatione repellendi.
- 25 Quales attestationes potissimum afferant ordinandi regulares, quæque alia circa illos indaganda.
- 26 Regulares clerici, quando ordinibus sacris non adscribendi.
- 27 Episcopo impedito, absenteque quid seruandum in concedendis litteris dimissorijs. 28.
- 29 Dimissorijs litteris ab Episcopo concedendis absentibus clericis, quid seruandum.
- 30 Dimissoria litteræ à proprio episcopo obtainenda ab habente dispensationem ordines ab alio suscipiendi.
- 31 Ordinati ab alio, virtute litterarum testimonialium, infra quod tempus suscepti ordinis testificationem proprio Episcopo afferant.
- 32 Et quando eidem Episcopo se presentent.
- 33 Abbatibus, etiam mitre iure utentibus, quando, & quibus tonsuram, & minores ordines conferre non licet.
- 34 Subdiaconatu non initiandi, qui diuinum officium recitare nesciunt.

O Mino-

- 160 Constitutionum, & Decretorum Synodalium
55 Minores ordines suscepturni, in officiis B. Mariæ recitatione sui
versati.
Seminarij
36 Beneficii titulo, qui sacris ordinibus non adscribendi
Pensionis Censusve
37 Idque quo modo intelligendum.
Pensionis
38 Patrimonij Titulo, quibus sacer ordo conferri potest, queque
Donationisq;
39 Familiari suo, quando sacram ordinem Episcopus conferre possit.
42 Cautio predicia instrumento publico roboranda, & quibus clausulis.
43 Patrimonium, cautioq; ipsa, alienari remitti, proscribique nequit.
Beneficii efflo
44 Patrimonij alienatio ubi sunt sequuta, illorum revocatio.
census Extinctio
45 Stata temporum inter calles ordinibus conferendis, seruanda: quidque
agendum ubi contra fieri res suadeat.
46 Examinandi ratio Dominis Examinatoribus praescripta:
47 Quorum causa illa instituta.
Examinatores, suscepti oneris gravitatem cognoscant. 51.
48 Iure iurando se obstringant.
49 Nullum donum capiant, & seq.
50 Omnis culpe rationem reddituri.
52 Indignum non probent, neque dignum reprobent.
Neminem alteri examinatori commendent. 54.
53 A prece, examinis initium faciant.
55 Ex Examinatoribus qui præ sens esse nequit.
56 Examen ne quis subeat alterius nomine, caueant.
57 Illi, quot examinatores intersint: ultra Episcopum, vel Vicarium.
58 Examinandi qualitas corporis, & habitus insufficiendi.
59 Vestitu deformi, & torsura incongrua, accedens, rejeciendus.
60 Qua testificiones ab examinando offrendae, & supra. 15.
61 Ille Cancellario tradenda, & ubi asservandg.
62 Cancellarii ea in re officium.
63 Examinatores, quid potissimum spectent in parocho futuro.
Querendum ab eo, primum, an alias examinatus sit. supra, nu. 56.
Deinde ipsum legere examinatores inubeant. 75.
Postea verborum constructionem proponant. 76.
Constructionisque sensum ab eo querant. 77.

Demand

- 64 Denum interrogations faciant: & quo ordine.
 65 Interrogationum ratio, § 69.
 66 Examine durante silentio utendum.
 67 Questionibus proponendis, quales se praebant examinatores.
 68 In examinandis, quae spectanda.
 69 Quae primo ab illis querenda.
 70 Quibus libris examinatores vntantur ad illorum doctrinae experimen-
 tum faciendum.
 71 Interrogationes, rerum difficultum quibus non facienda.
 72 Quando, & cum quibus pauciores adhibende.
 73 Episcopi, & examinatorum prudentia in proponendis pluribus pau-
 cioribusq; questionibus.
 74 Ignari admonendi, ut doctrinis incumbant, et quando periculum pro-
 gressus faciendum.
 75 Clerici primae tonsuræ, minorumque & maiorum ordinum, ut gene-
 ratim examinandi.
 76 Primæ tonsuræ clerici, qua ratione sigillatim examinandi.
 77 Clericorum minorum ordinum quale examen.
 78 Clericorum item maiorum ordinum examen in genere.
 79 Subdiaconorum
 80 Diaconorum examen in specie.
 81 Presbyterorum
 82 Regularium examen, circa quæ preterea versetur.
 Examinati omnes, tam probati, quam reprobati in certum librum à
 Cancellario referendi. De Cancellario, & Notarijs. 30.
 83 Pridie ordinationis die, cōuocatis ordinadis sermo habēdus, et à quo.
 84 Et cuius tractatus.
 85 Eodē die Constitutio Pij II. contra clericos edita, qui sine dispensatio-
 ne extra statuta tempora, &c. promulganda.
 86 Clerici ordinati, certæ ecclesiæ adscribendi, in qua functiones obeant,
 ex prescripto. 91. Et de Ministris eccl. 59. 60.
 Etiam si ab alio Episcopo ordinati sint. suprà, nu. 31. 32.
 87 Sintque Episcopi familiares.
 88 Certæ ecclesiæ, locove pio adscriptus, etiam alteri ecclesiæ adscribi
 potest.
 89 Pie, ritè, religiosèque functiones praestande.
 90 An ille ritè prætentur à Rectore ad Episcopum referendum.
 91 De illis ita prælitis à quo testimonium faciendum.
 92 Pæna discedentis ab ecclesiæ adsignata.
 93 Absentia clerici adscripti quo modo, & à quo notanda. Et de Pun-
 itoribus. 30.

162 Constitutionum, & Decretorum Synodatum

- 98 Certae Ecclesiae non adscripti, ad quam ecclesi im conueniant, & qui in illa praestent. Et de fidei initij. 7. Et de parochijs. 52.
- 99 Ordinati in librum referendi, & qualiter. supra, 31. 32. Et quae ad beneficiorum collat. pertinent. 35.
- 100 Pro singulis litteris testimonialibus ordinum susceptorum, quantum a Cancellario capiendum.
- 101 In eisdem litteris, adscriptionis Ecclesiae, testificatio fiat. De quibus alijs in eisdem litteris Cancellarius testetur. supra, 62.
- 102 Clericali militie adscribendi, que disciplina.
- 103 Clericus futurus, quomodo instituendus.
- 104 Eiusdem mores, progressusq; in litteris Episcopo per parochum significandus.

Sess. 23. fer. I
totum.

Primū, que
ad facr. ord.
adm. pert.

Curare complexa est Tridentina Synodus omnem diligentiae rationem, quam in conferendis ordinibus adhibere debet Ep̄i, ut Ecclesiae idoneos sacerdotes, & alios ministros habeant. Quamobrem eos tantum admonendos esse dividimus, ut idem studium in exequendo præstent, quod in præcipiendo adhibitum esse omnes intelligunt.

- 1. ibidem.
- 2. Sess. 21. c. 1. Quod à Tridentina Synodo sancitum est, ne in conferendis ordinibus Episcopi, & eorum ministri quidquam, etiam sponte, quouis de causa datum, accipiant, id, & ipsi inuiolatè seruant, & a suis cubiculariis, ceterisque familiaribus seruandum current.
- 3. Sess. 23. c. 8. Sacrae ordinationes, tum statim solum quatuor anni temporibus, nisi ob urgentem causam, illas alio tempore aliquando, facultate à Sede Apostolica litteris data, haberi necesse sit, tum in Ecclesia Cathedrali, ritu solenni, canonicisque præsentibus, habeantur. Si verò quandoque in diocesano loco habentur, in illius loci Ecclesia p̄ maria celebrentur, clero eiusdem prælente, ut decreto Tridentino catum est.
- 4. ibidem. 4. Ut & Episcopo, sacram ordinationem habiuro, & ijs, qui ordinis Sacramento initiandi sunt, suis temporis detur, quo prestat, possint, quæcumque, vel sacri Tridentini Concilij decretis, vel nostris etiam Provincialibus Constitutionibus, ante statu illius factæ ordinationis tempora, in ipso certum, qui maiores ordines suscipiunt, prætitari iussum est; primò Episcopus, statim illis temporibus eam de more solenniter celebraturus, duobus ante mensibus, aut amplius, minusve, pro diocesis amplitudine illius habende diem litteris indicat: tum Edictum, certa verborum formula conscriptum, publicè

publicē proponi, Ecclesiæque Cathedralis valuis, alijsque *ut* consuetudinis est, locis affigi, idemque præterea à singulis parochis promulgari iubeat. Quo edicto omnes quicunque, vel primam tonsuram, vel ordines minores, maioresve suscepturi sunt, ac sacram ordinationem euocet.

Certum præterea, vel scilicet, vel, quod ad Diœcesanos attinet, longius etiam, pro diœcesis amplitudine, spatiū præstituat, quo ad se omnino illi singuli, qui prima tonsura, aut aliquo sacro ordine initiandi sunt, intestata ordinatio tempora conueniant.

Certam item diem, sacræ ordinationi proximam, edicat, qua pri-
mo, qui in vrbe sunt, tum rursus alteram, qua diœcesani, qui prima ton-
sura, aut aliquo ordine initiandi sunt, cùm præscripta testimonia effe-
rant, tum stata examina subituri, præstò sint. Reliqua præterea om-
nia, & singula edicat, & commoneat, quæ verba clericis, qui
initiandi sunt, vel à parochis, sacræ ordinationis causam, præsta-
ti debent.

5 Proximo autem post illam edicti promulgationem, die Domini-
co, parochi, qui in vrbe sunt, tūm verò diœcesani, ubi primum lit-
teras inductionis diei sacræ ordinationis celebrandæ acceperint,
Dominico die, proximè sequenti, in sua quique Ecclesia illas publi-
cè proponant, atque affigant, vnà cum edicto, de Sacra ordinatio-
ne, & Episcopi etiam litteris pastoralibus, ex præcripta formula,
per nos edenda, aut alia ratione, argumentove, cum re, quæ san-
ctè agenda est, consentaneo, prout Episcopus aliquando expedi-
re censuerit.

6.7 Quo Dominico promulgationis die, ob sacram ordinationem
proximè futuram in singulis ecclesijs parochialibus, ut alias decre-
tum est processio de more agatur, litanij, supplicationibus publicis,
quibus unusquisque secum mente reputans, quam pauci operarij in-
melle multa sint, hoc Deum toto corde exoreret, ut, qui dominus est
mellis, ipse mittat operarios in messem suam, ac lumem Episcopo pre-
beat, ut in ijs diligendis, quos ordinibus adscribat: quos verò Epi-
scopos elegerit, ope diuina illi adiuti, in sanctitate & iustitia ei fer-
viant, eiusdem gloriam omnibus in rebus sibi proponentes. Quod,
ut eo nomine Deum populus supplex saepius oret, id illam singulis die-
bus Dominicis per mensam ante sacræ ordinationis tempus, crebra-
cohoratione, parochi intra Missarum solennia præmonente at Do-
minico die, illam proximè præcedenti, pastoralis etiam illas Episco-
pi litteras de scripto accurate iterum recitent; tum præterea, admoni-
tione populum ad illud excitent, ut non modo supplications ob eam

O 3 causam,

causam, altero Concilio Provinciali decretas, piè religiosèq; tūc obeat, sed illis ipsis statis, qui sequuntur, sacrè ordinationis diebus, frequens in oratione, purè, sanctèque veretur, ut Dei, Sanctorumque ope, pī fidelium precationibus impetrata, & Episcopus ordines ijs conferat, quos utiles operarios ecclesia Dei postulat, & qui ordines suscipiant, in dies progressus maiores habeant, in vita, morumque sanctitate, religione, doctrina, ac prudentia.

2. t. 1. dec. 22.

Iubeat Episcopus, ut Dominico illo die, qui quatuor statu ieunij tempora, quibus ordinis Sacramentum ministratur, proximè antecedit, parochi non solum solenne illud ieunium huius rei causa, institutum denuncient, verum etiam in situ unusquisque eorum parochiali ecclesia supplicationes, litaniasque piè ac religiosè, vel intus habeat, vel prosequente fidelium multitudine, foris ecclesiam, sicut mons est, obeat: ut Dei, Sanctorumque ope implorata, tum Episcopus in eorum delectu, quibus ordines cōferet, Spiritus sancti lumine illustretur, tum illi, quibus cōseruntur, in vita sanctitate, doctrina, religiosisque virtutibus proficiant.

4. ibidem.
Ses. 23. c. 7.

8. Qui maioribus ordinibus iniciati uolint, ijs, quod Tridentino decreto iussum est, in uolatè planè seruant, ut mente scilicet, aut longiori, ante statam sacrè ordinationis diem, temporis spatio, prout, edicto Episcopali prēfinitum erit, ad Episcopum se conserant.

9. Quoniam vero prima tonsura, ut Catechisi etiam Romani litteris traditur, ad ordines suscipiendos quædam preparatio ijs est, qui Dei ministerio dicāti sint, permultum propterea refert, omnem in illa conferenda, & suscipienda, diligentiam studiosè adhiberi. Quamobrem id quoque ab ijs, qui prima tonsura initiandi erunt, omnino seruant, ac præstari decernimus, nili aliquando Episcopus aliud ob causam faciendum censuerit.

10. Præstituto igitur tempore omnium, ac singulorum, tum qui prima tonsura, tum etiam, qui maioribus ordinibus iniciandi, ad Episcopum accellerint, nomine, cognomen, parentes, patria, ecclesia parochialis, intra cuius fines quisque ortus, atque illa item, ubi proximè habitat, certè notentur, Episcopi iussu. Ac præterea beneficium ecclesiasticum, pensione, aut patrimonium, illiusve generis census, eius nomine, titulove quis sacros ordines suscepturnus est. Hęc vero ipsa littera exarata à parocho; ab eove, cui Episcopus id negotij dederit, publicè de illis proponentur die festo inter Missarum solennia in Ecclesia, & Cathedrali, & propria parochiali, & in illa quoque in cuius fimbriis postremò domicilium habuerit, & ubi præterea Episcopus cœsuerit. Ac quod ad censum attinet, in ea omnino parochiali Ecclesia, intra cuius limites major, eius census, siue ecclesiastici, siue altius

Ses. 23. c. 5.

rius generis pars posita est, ut denunciari queat, si quæ uel conser-
cio sufficientis census, vel alia fraus subest; vel aliud quamobrem il-
lud beneficium, aliumve censum non pacificè possideat, vel si quæ
census illius pars ære alieno, aliove modo obstricta teneatur, vnde is,
deinde initatus sacris, non habeat satis vnde viuat, cogaturque pro-
pterea turpiter viatum queritare.

11 Hac adhibita ratione, inquirat diligenter is, cui id muneric
Episcopus dederit, de eorum, qui prima tonsura, vel facris mai-
tribus ordinibus initiandi sunt, natalibus, ætate, vita, & moribus,
ac ceteris, quæ oportet, à viris spectata probitate.

Nec uero is testimonialibus solum, quæ eorundem, qui ordinib-
us initiandi sunt, nomine sient, vel afferentur, contentus omni-
nō sit; sed aliunde, etiam pro officij sui munere, ea omnia de illis
studiosè indaget, ut sibi hoc de genere toto, veritas omni ratione
consteret.

Quinimo quod ad mores illorum inquirendos attinet, testificatio
ab ijs nulla conquiratur, quos suæ vitæ testes ipsi attulerint, nomina-
rintve; si id testimonij genus ab aliis, spectata integritate uiris, rectè
haberi queat.

Alia præterea omnis diligens cautio, ac ratio in hac ipso tum inda-
gatione, tum testificatione ab eo, quem huic muneri Episcopus con-
stituerit, adhibeatūr.

12 Litterè porro, quibus tota hæc inquisitio, ac testificatio contine-
tur, ad Epilcopum rectè obsignatæ ab eo mittantur, cui id ille curæ
mandavit. At uero, ne propter eiusmodi, aliamve diligentiam,
quam pro sui muneric officio Episcopus, in eorum, qui ordines su-
cepturi sunt, natalibus, ac moribus, ceterisque id genus perqueren-
dis adhibuerit, eorum quisquam excusetur, quo minus prescriptas fi-
bi de se, suisque conditionibus, qualitatibusve testificationes certas,
infra constitutas, afferat.

13. 14 Quas testificationes afferendi id tempus illis præstitutum sit,
quo examen subiuti, ordinis suscipiendi causa, ad Epin conuenient.
Quod sanè tempus Episcopali èt edicto, significandum illis, qui in vrb-
e sunt, feriam scilicet secundam hebdomadę, statam sacrę ordinatio-
nis diem præcedentis: die cœsanis aut, aliisve ante feriam quartā hebdo-
madę, in quam ipsa sacra ordinatio incident, constituimus; id uero,
nisi uel pro diœcesis exigue, aut ampliori ratione, uel pro numero eo
rum, de quorum agetur promotione, breuius, aut longius conueniendi
tempus, edicto suo Episcopus præscribendum censuerit.

Trid. Cone.
Sess. 23.c.7.

distinc. 24.6.
quando.

15 Omnis, quicumq; uel primam tonsuram, uel ordines minores, ma-
ioresve suscepturus est, ea singula, quæ mox infra ordine statuantur,

O 4 de se

166 Constitutiones, & Decretorum Synodalia

de se litteris, legitimè testata suo Episcopo faciat.

Primo se legitimo matrimonio natum esse, aut ob natalium impedimentum, secum dispensatam esse.

Præterea se, vel origine, vel beneficio ecclesiastico, quod in diœcesi obtinet, vel decennali domicilio, vel alia quauis legitima ratione diœcesanum esse.

Sess. 23. c. 5

Tum à parocho, à ludiq; magistro, ut Tridentina Synodus cœumenica iubet, aut ab eo, quem in quaouis studiorum genere audit, aut sin Seminario adscriptus est, ab illius Rectore, aut ab alijs, quos Episcopus maluerit, obsignatas litteras afferat, quibus de vita sue disciplina, moribusque testatum fiat.

Doctrine item Christianæ scholas frequentare, id testimonij affectar, vel à prefecto illarum, in parochiali vicinia sua constituto, vel ab eo, qui omnium id generis scholarum curæ praeficitur.

16 Hac præterea testimonia afferet, quo se prima tonsura iniciari vult.

Trid. sess. 23.

c. 4.

Sacro Chrysimate confirmatum esse.

In ecclesia frequentius, religiosiusque versatum esse.

Spe esse, se in clericalis ordinis disciplina permansurum: hoc vero testimonium à parocho, aut ab eo sacerdote habeat, cui Episcopo in disciplina traditus est, postquam clericalis ordinis suscipiendi animus voluntatemq; ei patefecit.

Sacram item Communione crebrò per annum sumpsisse.

Licebit tamen Episcopo, et sine testimonio, tum sumptue Communionis, tum frequentatæ scholæ doctrinæ Christianæ ob causam admittere.

Sess. 23. c. 5 17 Qui vero aliquo minori, maiorive ordine initianus est, testimonium præter ea, quæ mox supra prescripta sunt, afferat, etiam de his, quæ sequuntur.

De prima tonsura, aut de ordine, quem proximè suscepit.

De illius ordinis functionibus, à se præstitis: idque testificatum habeat à prefecto ecclesie, cuius adscriptus est. Nec vero etiam regularis, cuiuscumque ordinis sit, admittatur, qui hoc testimonium non attulit à suo superiore.

De habitu clericali, ad prouincialium, diœcesanorumq; Consiliorum prescriptum, post ordinem proximè susceptum, à se assidue gestato. Quam testificationem à parocho afferat.

Sess. 23. c. 11.

¶ 13.

De confessione frequentiori ex decretorum prouincialium prescripto, cuius rei testimonium obligatum ab aliquo confessario sacerdote, probato ad audiendas confessiones clericorum afferat.

De sacra Communione, ut decretis prouincialib. iussu est, cibis sumpta. Hoc autem testatum afferat, vel à parocho, vel à prefecto eccl-

Ecclesie, in qua adscriptus est, vel ab alio sacerdote, qui Episcopi ius-
su ministrarit.

18. Qui subdiaconatum, aliumve sacram ordinem suscepturus est, scri-
pta præterea afferat, quibus præter cetera testetur.

De se ex præscripta formula, denunciations in Ecclesia Cathedra. Ses. 23. c. 5.
li, & in aliis per Episcopum constitutis, publicè die festo inter Missarū
solennia factas esse.

Aetatem item, sanctione Tridentina præscriptam, annos scilicet vi-
ginti duos, si subdiaconatum; vigintitres, si diaconatum; vigintiquinq;
atigilse, si sacerdotium suscepturus est. Ses. 23. c. 12.

Censum item, vel Ecclesiasticum, vel laicalem; quem & pacifi-
cē possideri, & tantum esse constet, quantum ad vitæ eius sustentan-
dæ vsum fatis Episcopus censuerit, secundum prouinciam, vel loci
qualitatem. Ses. 21. c. 2.

De Censu præterea denunciations, præfinitis suprà locis, factas es-
se, atque ad huius Concilii præscriptum.

Quicumque verò subdiaconus, aut Sacerdos creandus est, id præ-
ter alia testificationis afferat, se spirituales exercitationes ad decreti in
hoc prouinciali Concilio editi, præscriptum, præstissime videlicet.

Subdiaconatum suscepturus, qui diligentius vitæ perpendat rationē
cui se illum suscipiendo sanctè obstringit, ac proinde re tota accura-
tius deliberata, puriori mente, ardenterque animi voluntate, ad
rem tanti momenti accedat, priusquam eo Sacro ordine initietur, a-
liquem semotum locum audeat, vbi ab omnibus curis, & occupationi-
bus liber, cum omnis ante acta vitæ sua peccata, diligenter conscientię
discussione, ritè confiteatur: tum in salutaribus meditationibus, aliis-
que spiritualibus exercitationibus totus versetur, duce, & moderato-
re sibi adhibito, religioso viro, earum vnu perito, quem Episcopus in
primis probabit.

In illis autem, vel mense, vel longiori, breviorive tempore persistat,
prout de moderatoris Consilio, Episcopus expedire censuerit.

Quas item exercitationes, eodem præscripto, & modo, eo tempore
diaconi cum ad sacerdotii gradum accessuri sunt, piè in eant, ac pre-
stent.

19. Sapè illud, facileque evenit, vt vel hominis mores mutentur, vel, 4. Ibidem.
quod de illius vita minus antea notum, atque exploratum erat, id po-
ste à aliquo modo patehat: quo sit, ut, quem Episcopus, superiorve ali-
quando probabit, dignumque existimarit, aliquo etiam sacro ordine
initiari, illum ipsum post inueniat indignum, neque idoneum esse, cui
dem, aut maior ordo conferatur.

Quare ut, & erroribus, multiplicique fraudi occurratur, & pla-
ne

*Scilicet c. 11.**Scilicet c. 8.*

nè seruentur decreta illa Trid. vnum, quo vetatur ad superioris ordinis gradū illos ascendere, qui in inferiori aliquandiu, Episcopi iudicio, veritate non sint: quique cū ætate, vite et merito, doctrinaq. maiori non procelserint: alterū, quo cauetur, nemini licere ab alio Episc. primā tonsurā, aut ordinē aliquē suscipere, nisi eius probitas, & mōres, ordinarii sive simonio, primū cōmendetur, Episcopus, aliisve superiori procur pro sua prudētia, pietateq. expedire cēsuerit, in primis videat, nō cuiquā antequā sacre ordinationis tēpus proximē instet, litteras eiusmodi testimoniales, dimissoriasve, p. ordinib. ab alio Episcopo suscipiendis: sine necessaria, vñquā cōcedat. Neque item iisdem litteris facultatē det, plures ordines suscipiendi, quam illos ipsos tantum, quos vno, eodemq. tempore ab eo suscipi voluerit, ac per sacros canones, conciliaque licnerit.

18. Prēfinitat prēterea in illis ipsis certum suscipiendi ordinis, cui quicquam adscribendus est, tempus menstruum (sicilicet, vel bimestre, vel longius, ut pro loci distantia, pro aliave eiusmodi causa opus esse videbit. Quo prēstituto tempore transfacto, eas litteras, illo nomine a se concessas, ei im posterum nihil suffragia, nihilque roboris habere iisdem litteris declarat: quas etiam cancellario Episcopali, ab illo, cui concessas sunt, reddi decernent.

19. Nec verò alienę diocesis clericō seculari, neque ulli omnino regulari, litterarum authoritate, quas dimissorias, testimonialesve hic ab superiori, aut ille ab ordinario suo habet, Episcopus ordinem aliquē, vel minorem, vel maiorem, ac nè primam quidem tonsuram, tempore illarum litterarum prēterito, conferat.

Quod si nullum iisdem litteris spatium temporis præscriptum sit, nè item in sacra ordinatione quemquam promovet; nisi eas recēter, aut scriptas, aut renouatas, confirmatasve isafférat: atque ita recenter quidem, ut non amplius duobus, tributis mensibus ante sacre ordinationis, qua ille proximē initandus est, tēpus, date, confirmatē sint: si modo, aut loci distantia, aut eius, qui ordinem suscepturnus est, diuturna ab suo Episcopo supioreye absētia aliave id generis causa, vetustiores has, eiusdem Episcopi iudicio, admitti, probari ne postulet. Id ipsum quoq. Episcopus in testimonialibus morum litteris cauebit, quas suz etiam diocesis clerici, aliave quicunque eo de genere afferent.

Litteras autem eiusmodi, de moribus testatum facientes, ab alienę diocesi clericis, regularibusve item, qui sua diocesi, monasterio pro ximē aliquandiu absuerint, sibi afferri, exhibe rive curet, non solum ab eorum Episcopo, superiori, sed ab illo etiam, apud quēm proximē manserint, eiusve auctoritate scriptas, atque obsignatas.

20. Quod idem a suis clericis prestari iubeat, qui in aliena diocesi, aliquo temporis spatio, proximē fuerint.

Si

22 Si vero, qui eo spatio in litteris præfinito, aut si nullum etiam præfinatum sit, dirobis, aut tribus post datas, renouatasve litteras, mensibus, ordines non suscepit; tunc litteras illas, vel dimissorias, vel morum testimoniales, eo nomine sibi ab suo ordinario, vel superiore primum datas, vel recenter confirmatas, renouatasve, quamprimum per loci distantiam potest, eidem per se, vel alium restituat, redat.

23 Cum autem deinceps ordines suscipere vult, iterum recentes illas ab eo impetrat.

Qui item ab suo Episcopo eos suscepitur est, quod ad morum suorum testificationes attinet, a quibus debet, iterum recentes illas ei affectat, exhibeatve.

24 Si quis una aliqua culpa, impedimentoue, ut infra irretitus tenetur, ne ad sacram ordinationem, contra sacrorum canonum, & conciliorum prescriptum, accedat, ut ne censuras, penasue canonicas irre illis, qui tales ad eam accelerint, constitutas, subeat. Rursus diligentiam Episcopos adhibeat, ne fraude, uel dolo quicquam Sacrae ordinationi scelus ingerat.

Impedimento irretiti hi sunt.

Minores natu.

Dist. §. c. 1. dist. 51.
c. qui in aliquo.

Sacramento chrismati non confirmati.

Trident. sess. 23. cap.
4. de Ref.

Rudes, & ignari.

Dist. 51. c. q. i aliquo
Trid. sess. 23. p. tot.

Criminosi.

Trid. sess. ead. sess.
14. cap. 7.

Solenniter penitentes.

ca. i. de bigamia nō
ord.

Neophyti.

Distinct. 51. capit.
qui.

Ebrietati, & gula dediti.

De vit. & hon. cler.
cap.

Impudici.

Dist. 51. c. qui.

Lapsi post ordinem suscepimus.

Vsu-

Periuri.

Dicitur et cap. Episco Vslurati manifesti.
pus.

Dist. 51. c. qui 6. q. Infames.
1. infames.

c. vnic. d. obl. ad rat.
& 51. dist. 1 summa. Ratiocinijs obligati.

& 53. dist. legem.

Deser. non ord. & Serui.
& dist. 24. per tot.

de corp. rit. ord. Corpore vitiati.

51. dist. c. fi. Insigniter deformes.

Dist. 56. c. presbyte Illegitimè nati.
rorum, & extra eo.

Dist. 51. c. qui. Peregrini, & ignoti.

De bigam. non or. Bigami.

Irregularis quovis alio modo.

Suspensi.

Interdicti.

Excommunicati.

Amentes.

Morbo caduco laborantes.

Energumeni.

Non examinati, & probati.

5. de init. ord. sacr. 25. In ijs, quæ tecumenica Synod. Trident. de sacra ordinat. statuit,
vberius èt prouincialiū Cōciliorū decretis explicata, multa sunt,
quorum diligens ratio, etiam in Regularibus habenda est, arg;
eorum quidem capita quædam præcipua in fra hoc decreto com
plexi sumus. Videat igitur Episcopus, vt quicquid de iis ipsi
capitibus, vel eodem Tridentino Concilio, vel Synodis pro
vincialibus, etiam generatim constitutum est, in illis initiandis
quam diligentissimè ab ipso seruetur.

Culpe,

Culpæ impedimenta ve canonica ordinis suscipiendi quarto Con-

cilio enumerata.

Litteræ testimoniali superioris, de quibus supra fol. 20.

Testimonium de natalibus, & litteræ p̄a seripta Tridentino Con-

cilio.

Testificatio ordinis proximè suscepti.

Progressio in Ecclesiastica disciplina.

Testimonium bonum.

Denunciatio nominis in Ecclesia.

A scriptio, & ministerium in Ecclesia, cui adscriptus est.

Exercitatio functionum ordinis suscepti.

Frequentia Sacre communionis.

Reuerentia, atque obseruantia erga sacerdotes, & superiores.

Intervallum anni inter postremum ordinum minorum gradum, &

subdiaconatum, ac tertiū inter unum, & alterum ex sacris ordinibus;

nisi necessitas, aut Ecclesie utilitas, iudicio Episcopi aliud postulet.

Diligens examen Episcopi ead. sess. c. 1. 2.

Litterarum scientia, & cantus peritia, ac alia instructiones ad ordi-

nis suscipiendi functiones ritè, rectèq. obeundas.

Vitus, & peritia recitandi diuinum officium.

Loco tituli, censu se, testificatio præstite professionis regularis, præ-

cripta in Concilio provinciali secundo: vt sequitur.

26. Ut quod Summus Pontifex Pius Quintus in explicatione decreti

2. tit. I. dec.
23.

Tridentini, quod est sess. vigesima prima, capitulo secundo constituit,

executionem habeat, Episcopus, nè clericum ullum regularem, neq;

secularem qui regularium more in communione disciplina sit, benefi-

ciumque ecclesiasticum non habeat, ordinibus sacris adscribat, nisi à

superiore fidei ille attulerit, se religionis, cui adscriptus est, professio-

nem confecisse: iuratusque affirmet, scripro, manu tua sub signato, corā

Episcopo, se id sponte fecisse, aut ratum habuisse. Illud autem scriptū

in Archivio alleruandum Episcopus cureret.

27. Infirma valetudine, aliave iusta causa impeditus Episcopus si sta-

3. de iis, que
partim ad or-
fact. &c.

Sess. 14. c. 3.

Sess. 2. c. 3. &

8.

tas, sacras ordinationes habere non potest, & aliquem propterea cleri-

cum suum ad alium Episcopum mittere velit, a quo alicui Eccles. ordini

adscribitur, testimonialibus litteris ei datis, hęc adscribat, & te-

sta faciat, ut et imprimis, & morum probitatem, doctrinam, qua

idoneus, examine habito, iudicatus est; Ecclesiasticum ordinem, quo

est proximè initiatus, tam præterea natales, aut dispensationem. Si

quam super illis obtinuerit: Si verò maiori ordini ascribendus est,

statim item, & titulum, sufficientemque censum beneficii, vel pen-

sionis, vel patrimonii, qd ille habet. Quicumq; clericus non huiusmodi

Sess. 21. cap. 2.

de resor.

littere

litteras attulerit; quibus ea omnia adscripta, testatae ve fiant, ordini, adscribi vult, nè adscribatur, perinde, ac si nullas Episcopi seu dimissorias litteras impetrarit.

5.de init. or. 28 Quod provinciali tertio Concilio decretum est de ratione seruanda in concedendis litteris dimissorijs ab Episcopo impedito suis diocesanis pro ordinibus suscipiendis id locum, et habeat Episcopo absente.

Sede vacante 29 Clericos verò à diocesi absentes, qui dimissorias litteras petunt, ut conceden Episcopos ad se, examinis causa euocet liceat tamē ei aliquādō si hoc de litteræ di miss. Conc. Trid. sess. 7. c. 10. sess. 23. c. 20.

Sess. 7. ca. 11. & 12. de ref. 30 Si cui etiam Sedis Apostolica litteris, facultas permissa est, sibi licere ordinis Sacramentum ab alio, quam ab ordinario suo suscipere, is, antequam in ieiuit, etiā sui ipsius ordinarii litteras ob signatas habeat, quibus vita sua mores, disciplina probitas, & cetera id generis tellūcara, commendentur.

4. quæ pert. ad facr. ord. Sess. 14. ca. 2. de ref. Sess. 23. c. 3. 8. 10. 31 Clericus, qui a suo Episcopo litteris testimonialibus, di missorijs ve impetratis, ordinem ab alio Episcopo suscepit; mense post illum suscepit, aut longiori, pro loci distantia temporis spatio, in eisdem litteris præscripto, testificationem ordinis, quem suscepit scriptam suo Episcopo afferat: Si vero legitima causa impeditus est, id per aliū præster.

32 At ubi primum poterit, ipse quoque Episcopum conueniat, ut, & in cotimi, qui ordinibus adscripti sunt, librum referatur, & certa Ecclesiæ, si nondum edscriptus est, ex Tridentino Decreto adscribatur.

5.de initi. an ord. sac. Sess. 23. c. 10. 33 Nè Abbates, & baculi, & mitræ iure vtentes, alioue eiusmodi privilegio, & authoritate conferendi minores ordines, munitos, patiatur Episcopus diocesanus, tonsuram, neque minores ordines, id quod Tridentina Synodus vetuit, aliis conferre, quam iis, qui regulares sunt, & eorum iurisdictioni subiecti, nisi & ipsius Episcopi consensus ante accedat, & illi initianzi a suo Episcopo, vel regulari superiori attulerint litteras dimissorijs non generatim, sed speciatim concessas. Nec vero quibusuis Abbatibus id permitti liceat; sed ijs tantum, qui Sacerdotio iniciati sunt, & statim benedictionis precibus consecrati.

5.Ibidem. 34 Qui subdiaconatus ordinis adscriptus est, cum statim lege altricu sit, canonistarum horarum officium, & Breuiarii præscripto recitandi, nem o ad eum ordinem capescendum recipiatur, qui in horarii ilius officij, cuius lege deuinctus tenetur, recte, ac ritè recitandi vsupertus non sit.

- 35 Inferioribus vero ordinibus initiandi, qui nullum beneficium obtinent, versati sint in beatae Mariae officii recitatione.
- 36 Nemo titulo seminarii sacris maioribus ordinibus adscribatur, neque titulo item beneficii, aut pensionis, alteriusve census quem ei ad vi, etiam Episcopi iudicio, satis esse non constet. 4. quæ perr. ad lacr. ord.
- 37 Quod alio Concilio vetitum est, ne seminarii titulo, clero, cuiusquam Episcopus ordinem aliquam Sacrum conferat, id decernimus locum habere, nisi cum beneficij seminario unionis iure adiuncti, 5. de init. or. sacr.
- Nec vere tantum in illo censu nullum ius habeat, cum primum alicunde habuerit, unde idem uitæ sua sustentationi Episcopi iudicio consultum, & prouisum sit. 6. de init. or. fac. Concilio Trid. Sef. 21. c. 2. Sef. 23. c. 9.
- Quod si aliunde ex parte datum eius sustentationi proutum sit, tunc extincta censetur illa censis attributio protanta parte, quantam ad illam sustentationem aliunde habet.
- 38 Pensionis, & patrimonii, quod quis habet, & bonorum item quamperpetuo, & eo nomine ab aliquo ei donantur, titulus Episcopus faciat aliquem ordinem alicui, etiam familiari suo conferre potest. Idque de familiari, euam si aliena dicētis sit, modo post triennium ab initio familiaritatis, si Ecclesiastum suarum, vel necessitatem, vel vilitatem hog flagitare iudicari, ut sacris ille initietur.
- 40 At vero etiam, si quis ei, qui sacris initiandus est, verè spondeat certa cautione, si quæ ad uitæ cultum vsui necessario sunt, suppeditaturū, factem donec ei aliunde prouisum sit huic, ob sacerdotum penuriam ab Episcopo sacer ordo conseratur licet, sine alicuius etiam, vel beneficii, vel patrimonii titulo.
- 41 At vero hæc in primis Episcopus diligentissimè uideat, ut pensionem, patrimoniumve illud vero obtineat; utque ea donatio, sponsio, uere, ac sine fraude, dolouè facta sit: eiusque tabula, ut ritè, & recte, confecta sint; utque pensio, patrimoniumve, & quæ dono data sunt, tam inde census picipiantur, ut satis esse possit ad alicuius honestam uitæ sustentationem: qua in re omni cognoscenda promulgationes adhibeat, & reliquam diligentiam quarto provinciali Concilio in hoc genere præscriptam. Vide Quartum infra num. 44.
- 42 Ne quis patrimonij ab alio cuiusvis conditionis homine assignatur, aut promissionis titulo, quæ certa cautione de re omni uictui necessaria suppeditanda facta sit, secus ordinibus maioribus initietur, nisi preter ceteras præscriptas cautiones, illud etiam publico instrumento caueatur, ea certa adiecta clausula, ut utique, & qui patrimonium assignat, & cui assignari iure iurando affigat, id patrimonium uerè possideri,

deri, obtinerique, ac nihil præterea inesse doli, & fraudis, nullumque esse eo nomine contractum initium, nullumque promissum factum; nec verò in posterum aliquid acturos, facturosve esse, quo minus clericus, qui initiatus est, assignato patrimonio verè, reque ipsa vitatur, futurum: proindeque. Si quid contra actum, gestum, factumve erit, id omnino irritum, rescissum, atque planè ipso iure nullum, nulliusque robori esse velle; si quid autem contra actum erit, ei præterea, qui sacrificiatus est, pœna sit, ut statim ipso facto Episcopi arbitrio, ab ordinum, quos suscepit, munere, functioneque suspensus sit: nec aliis maioribus ordinibus ascribi possit.

Ses. 21. c. 2.

43 Verum, nè qui patrimonium assignat aliquo timore deterreatur, quominus illud, vel assignet, aut cautione victimus, qui clero satis fit, præstet: sed quo magis ad id ipsum excitetur, statuimus patrimonium eo nomine assignatum, cautionemque item ià ei vñsi annexi, vt qui initiatus est, illud patrimonium, aut cautionem alienare, vel remittere nullo modo possit, donec beneficium ecclesiasticum sufficiens sit aditus: vel aliunde habeat, vnde vivere possit. Sed nec delinquendo amittere, vsque adeo, ut nè grauis quidem criminis, quod ille admiserit, causa prescribi, nec fisco applicari queat. Sed ad eum, qui assignauit, donavit, cauitque, & ad eius heredes, aut ad alios, qui ab intestato clero iniciato succederent, ipso iure redeat.

4. quæ pert. 44 Episcopus, cum clerum, ut in Concilio provinciali tertio iussum ad sacr. ord. est, recognoscet, hoc præter cetera videat, an in alicuius clerici titulo, censive Ecclesiastico, vel etiam laicali, cuius nomine is ordinibus adscriptus est, quicquam inhouatum sit.

Ses. 21. c. 2.
de refor.

Sique vel beneficii Ecclesiastici cessionem, vel patrimonii alienacionem, vel pensionis extinctionem, aut remissionem factam esse competenterit, canonum iure, sanctioneque Tridentina agat, vt iuridicè recuperetur, restituaturve, quod vel cellum, vel alienatum, vel remissum, extinatumve, ipsi clero præiudicium ad vitæ sustentationem: aut si quid alia ratione, pactove commissum, actione est, quod vel Decreto Tridentino ea de re edito, sacrificiæ canonibus repugnat, vel fraudem facit: contra quoscumque verò, qui tale quippiam ad miserint, idē pœnis agat, iure Canonico constitutis, iisdemque ab Synodo, & Tridentina renouatis,

4. Ibid. sess. ead. c. 11.
Ses. 23. c. 11.
& 12.

45 Stata illa temporum interualla, ordinibus, tum minoribus, tum maioribus suscipiendis, Concilii Tridentini decreto præscripta, nè facile, ac passim sine ullo delectu prætermittantur, omissantur. Quod si de ijs aliquid ab Episcopo remitti, dispensativè contigerit, id in litteris dimissoriis testimonialibus ordinum, adscripta etiam dispensationis causa testatum planè fiat.

In

In ecclesiæ administratione, ut necessarium, ita multiplex est examinatio de examinatione.
nis de litterarum peritia, & disciplina officium: modo namque ab episcopo, cum ad eorum, qui ordinis sacramento initiandi sint, tum etiam ad concionatorum, confessariorumque approbationem adhibetur, tum præterea ad indagandam perspicientiamque cleri in litterarum studijs rationem, progressionemve; ad aliaque item multas episcopo idem adiumento, atque usui est: modo autem non solum de illis, qui ecclesiæ parochialibus, alijsque curam animarum habentibus, proficiuntur, illud institutus, & conficitur, sed de ijs etiam, quibus beneficia ecclesiastica cuiuscunq; generis, vel litterarum Apostolicarū, q; forma. Dignum, conscribi solent, auctoritate, vel alio iure conferuntur, quive ad ea presentationis, nominationis, electionisve nomine inserviantur. Quamobrem, ut omnis, quacumq; causa suscipitur, hec examinatio rō per examinatores, ut fieri potest, quam rectissimè, conficiatur, præter aliqua, q; presumit Cœilio prouinciali quarto enucleatus decreta sunt, has ēt instructiones conficiendas censuimus: quē partim ad universum hunc examinandi modum pertinent, partim vero certorū examinū propriæ sunt. Atq; ijs quidē oībus pro sua quisq; pietate episcopus, & prudentia alias ēt instructiones adiungat, aut de ijs aliquid remittat licet, prout ēt suā diæcessis rationib; atque usū esse uiderit.

Quæ instructiones, ut in morem, & usum inducantur, cura sit eiusdem Episcopi, & Vicarij, qui examini præest.

48. Porro in primis examinatores, in synodo diæcesana constituti, cum corum, qui ecclesiæ parochialibus proficiendi sunt, examen inceant, ius iurandi, quo publicè in synodo, quo primum tempore delecti sunt, se obstrinxerint, memorē uideant, ut omni humana affectione deposita, munus à se suscepturn rectè curent, atque administrent, nē quod sancte, religiosèque spoponderint, violent, & propterea periuriantur.

49. Examinis causa, occasioneve, nihil quicquam, nē minimum quidem, neque ante, neque uero post accipiant, alioqui sciant, qui dant, si simoniæ crimen ex sanctione Tridentina subijisse, nec vero præterea se neque adeo illos, qui dant, absoluī licere; nisi dimissis beneficiis ecclesiasticis quecumque obtinent: ac inhabiles item factos se esse, qui bus in posterum ea, vel alia conferantur.

50. De omni uero culpa, in suscepto munere commissa, ij rationem etiam in synodo prouinciali reddant, in eaque grauior auctoritate Tridentini Concilij puniantur.

Nec verò item, qui examinatores libere, pro arbitratu Ep̄i, ad alios quocumq; nomine causâ examinados asciscuntur, examinis occasione vñqui quicquam, nē esculenta quidem, procul entauē.

P Qui

Sess. 24. c. 18.

Sess. &c. cod.

Qui contra fecerit, cum indignus deinceps censeatur, qui id munis gerat, tum alia pena arbitrio Episcopi afficiatur.

51 Omnes uero examinatores, quicumque sint, noucrint, sibi munus usque adeo graue committi, ut si negligenter, aut male se illo modo gellerint, Deo in primis culpe, in eo munere admissae, exactam rationem reddituri sint.

Quare non spe, non metu, non premio, non personarum ratione, non aliquo affectu ducti munieris sibi commissi curam gerant.

52 Proposito sibi in primis timore Dei, ne quicquam, quem indigne norint, peccent, rursus quem, experimento, periculoue facto, idoneus, dignumque competunt, ne rejiciant. Itaque graueriter, mature, prudenter, recteque tum de probando, tum de reiiciendo deliberent.

53 Cum in locum conuenerint, ubi moris est, clericorum experimentum fieri, priusquam aggrediantur, a stata prece, orationeque congregationum usui prescripta, que de libro pronuncier, qui examini presidet, initium faciant; hoc pie, intimaque precantes, ut Dei ope imprimis illud recte, prudenter, diuinaque voluntati congruenter confiant.

54 Ne quempiam, de quo examen, periculue fiat, examinator alii collegi ulla ratione commendet.

55 Ne ad alicuius examen accedat, nec uero suffragii ius habeat, nisi Episcopi, Vicariue iussu ad illud euocatus.

Si quis quempiam priuatim docuerit, qui examen subiturus est, cum subibit, ne presens quidem ille adsit, ne dum ad examen adhibeatur, sed alius in eius locum, Episcopi, Vicariique iussu tunc vocetur.

56 Cautio diligenter, ne alterius nomine quis examen exponatur, experimentum subeat, quod aliquando factum esse compertum est.

Queratur item diligenter de iis, qui examen habeendum accelerint, an alias institutis de more examinandi questionibus, experimentum, periculumque sui fecerint, anque si quid extet, quod de illis compertum, uel deliberatum sit.

Ne examinis initium fiat, nisi presentes adsint, tum Episcopus, uel Vicarius, tum examinatores ex prescripto Concilii Tridentini, ad minimum tres, cum de beneficio curato, quavis ratione conferendo examen instituitur. Id quod locum etiam habeat deinceps, cum de aliquo maioribus ordinibus initiando, uel de concionatore, confessarioue approbando examen conficiatur.

4. quæ pert.
ad Sacr. ord.
5. de cæ. rat.

Id Episcopus, quantum sibi per occupationes Episcopales licet, maximè curet, ut, cum experimentum, examenue de iis instituantur, qui ordinibus, praesertim maioribus initiandi, quique Ecclesiis parochialibus, praeficiendi sunt, ipse presens in eo examine adsit.

58 Cum quis in examen uenerit, eius uultus, & habitus corporis, & uelius,

atus, & incessus, & gestus, & sermo inspiciatur diligenter.
59 Si quis vel clericali vestitu deformi ab ordinis Ecclesiastici deco-
re, aut disciplina alieno induitus, vel sine congrua, pro sui status, &
ordinis ratione tonsura accesserit, ne ad ullam examinis, experimen-
tive rationem ei aditus fiat, nisi decenti veste amictus, & tonsura prä-
scripta ad illud redierit.

60 Ne de villo quoque initiando, si modo non aliter Episcopis ali-
quando centuerit examen, experimentive antea fiat, quam ætatis, nata-
lium, aut dispensationis concessæ, beneficij ecclesiastici, vel pensionis,
patrimonijve testificationes scriptas: easdemq. à Vicario Episcopali re-
cognitas, illiusque subscriptioni signatas, ac probatas attulerit, exhibue-
rit: nisi aliquando Episcopus eas post examen exhiberi, recogno-
scive iuss erit.

Neque item, nisi alias präscriptas decretis prouincialibus, edicto ve
Episcopali testificationes dederint.

Nec verò præterea, nisi de eo à Cancellario Episcopali examinato-
res audierint, cognoverintve, quæcumque Episcopi iussu inquisitiones
de eo factæ, atque ex officio präscriptæ, aliorum litteris significatae, vel
denunciatae, vel delate sint.

61 Testificationes verò omnes, tum ab eo, qui initiandus est, tum ab
alio quouis examini occasione exhibitæ, Cancellario Episcopali resti-
mantur, tradanturve.

Cuius sit illas ipsas in codiceni certum, eo nomine confectum, sum-
matim referre, eundemque in Archivio Episcopali assertuare.

62 Verum testificationes ætatis, natalium, ac si de eo, qui majoribus
ordinibus initiandus est, igitur patrimonii, beneficijve Ecclesiastici
idem Cancellarius asseruet: ac litteris publicis, quas de eo, qui ordi-
nem suscepit, conficiet, de illis pro ratione sibi präscripta testatum
faciat.

63 Cum examen initur illius, cui in curam certa Ecclesia parochialis
tradenda est, videant ante examinatores, qui qualis, & quam numerosus
populus sit, cuius parochialem curationem is suscipiet.

Quod sanè re diligenter explorata in examine, quod inibunt, sibi
proponant accuratè perspicere, an ad eam curam suscipiendam, geren-
damve idoneus omnino ille sit.

64 His omnibus ita präscriptis, examinatores ordine ad interrogatio-
nes, questionesve veniant. Atq. in examine quidem ea rō nitatur, vt in-
terrogationes, questionesve is examinator proponat, quæ p. vicissitudi-
nis rōne, & p. doctrinæ, disciplinæve genere, mō hūc, mō illū in eo ip-
so examine Ep̄us Vicariusve, examinis p̄fles interrogari iuss erit, vt nē
vnuſ alterū uario, multiplici q. interrogationū mō certatim iterpellat.

65 Interrogationum porro, & questionum rōnem examinatores intēant, ut illis inter se sic distributis examinis instituti rōnib, prout portet cumulatē satisfactū sit: atq; eorū unusquisq. quo de genere quere instituerit, ita de eo quārat, interrogetve, ut, quemadmodum pā est, illius generis questiones, interrogationisve satis explicatae sint.

66 Silentio, dum examen habetur, vt tantur, nec inter se colloquia, & fabulationesve habeāt: nec mutuas itidem questiones, dubiorumque explications sibi proponant, sed ad illius, de cuius doctrina interrogationibus quāritur, responsiones attenti, animū attentionis studio cīdem addant, ad rectē explicandas propositas sibi questiones.

Nec verò examinatorem, loco suo interrogantem alius interturbet; sed vnuſquisque expectet, dum sibi ordine, pro questionis genere, rationeve interrogare contigerit.

67 In questionibus, interrogationibusve proponendis, non verbis, nō aspectu, non ullo modo severos, vehementesque se prēbeant, vt, qđ examen subeunt, severitate deterriti, animū nē desponteant, memoriaque languescant, ac vacillent, non sine aliquo dedecore: at benigni, gratique animi significacione illos, vel differentes, vel respondentes audiant: nec verò quibusdam interrogatiūculis, aliave vlatione interpellent.

Si quid autem vel in differendo, vel in legendo, vel in pronunciando, vel in respondendo eos offendere animaduertierint; nē tunc illos doceant, obiurgentue, ac nē moneant quidem; nisi quid ad examen rectē instituendum, perficiendumue pertineat: sed examine peracto eos breui admoneant, doceantue, siquid necessario illos, tunc admonēdos, docendosue duxerint.

68 In omnibus porro, & singulis examinis interrogationib. spectent non solum uniuscuiusque eorum, qui examinantur, scientia, sed etiam vīs iudicium, ingenii, ius, ac solertia.

Examinis autem omnīum ea ratio instituta sit.

69 Ut primo de toto uite statu, genere, patria, domicilioue eius quātur, qui examen subit.

An impedimentum aliquod habeat, quo irretitus, uel initiari, uel beneficium Ecclesiasticum cuius nomine experimentum fit, uel predicationi munus, uel confessiones audiendi suscipere, ac exercere non possit. Quo impedimento, si quis etiam occultē illigatus tenetur, id plāne Episcopo saltem patesfaciat, nē quisquam illegitimē, uel initieatur, uel beneficium consequatur, uel aliud munus suscipiat, geratur.

An in orationis sancte studio, usuque uersatus.

Quibas meditationibus instructus, Deum tacitus oret.

Qui orationis modus.

Qui

Qui illius fructus, quæve vtilitates.

Quot, quibusve partibus illa constet.

Quæ regulæ præparationis ad orationem, & cætera multa eiusdem generis, prout prudens, piisque examinator pro ratione, aut personæ, de qua quæritur, aut cause, ob quam sit examen, opus esse viderit.

70 His perquisitis examinatores ad scientie, eruditio[n]isve experientum descendant: Ut autem iij certam sibi formulam proponant, qua illorum, qui examinantur, & litterarum doctrinam, & vitæ clericalis disciplinam, & rei Ecclesiasticae peritiam experiantur, in omni experimenti, examinilve ratione, sacris Bibliis, Catechismo Romano in primis, Concilio Tridentino, sacrorum Canonum decretis, & aliis Pontificiis Constitutionibus, Synodisq; tum provincialibus, tum diocesanis vntantur, vnde suas interrogationes hauriant, quibus, prout est illorum ingenii captus, explorent, eorundem, & scientiam, & Ecclesiasticarum rerum notitiam, atque usum.

71 Cautio autem sit, ut si dum quis interrogatur, ita rudem, atq; ignatum se ostendat, qui rerum faciliū, minimarumque nullam sciētiam, usumque teneat, nè aliarum rerum difficulterum interrogationibus tempus conteratur.

72 Rursus cum quempiam, quanta doctrina, & usu litteratè peritus sit, exploratum erit, non est, cur pluribus interrogationibus secum diutius agatur.

73 Nunc igitur vniuersè infrā præscribemus, quæ ad rationem pertinent vniuersique examinis eorum, qui vel ordinis Sacramento initiantur, vel parochialium Ecclesiarum curam, vel alterius beneficij munus suscipiunt, vel Sacré confessionis audiendæ officium sumunt, vel ad Dei prædicationem mittuntur. At verò speciatim longè plura, atque adeo pauciora, prudentum examinotorum, ac præsentim Ep[iscop]i, eiusve, qui examini præst, iudicio relinquentur, & pro eorum captu, qui ad examen accedunt, & pro ordine, quo quis initiandus est, & pro ratione locorum, quo mittuntur, & pro genere doctrinæ, quam profitentur.

74 Qui verò earum rerum, quæ certis interrogationibus demonstratiæ, in hac instruzione continentur, se minus eruditos esse ostenderint, eos Episcopus admoneat, ut diligenter in posterum in doctrinis incubant, atque harum ipsarum rerum in primis peritiam, & scientiam percipere studeant, ita, ut cum visitationis munus, aliave eorum studiis, & progressu in litteris recognitio adhibebitur recte, peritèque omni eo doctrinæ genere instructi comperiantur.

75 Ac primò quidem eum, de quo examen faciendum est, legere examinatores inbeant, quoad experiundo videant, an

ille recte , explicitèque legat.

76 Post, si ordinis, aut beneficii , ant recognoscendæ clericu cuiusq[ue] in litterarum studio progressionis causa experimentum fit, grammaticorum more, verborum constructionem proponendi: quo in genere si quid is errat, labiturue, ita ut, n[on] pro grammaticæ quidem ratione, illorum usum, peritiamve teneat, n[on] propterea cum inter turbent, interpellentue, aut impediunt, quominus ad propositum grammaticæ instructionis modum redire possit.

77 Tum verborum, que legerit, construxeritve sensum ab eo querant: quem ut recte eliciat, atque exprimat, quod ei legendum propounderunt, eiusmodi sit, quo tota sententia, sensusque perfectus concludatur: nihilque in se habeat, quod sub historia intelligentiam cadat, aut ex antecedenti, consequentiè alio capite explicatio existat; deinde ad alia grauiora eius doctrinæ, disciplinæve experimenta examinatores progrediantur.

78 Qui primaria tonsuram, aut minores, maioresve ordines suscep-
ti, ad experimentum, examenve accedent, ab unoquoque eorum Uni-
uersitate, ac sigillatim queratur præterea, an impedimentis, que Concilij
provincialis quarti decreto, de initiandis, commemorata sunt, irre-
ti teneantur; ut potè, an scilicet sint.

Minores natu.

Rudes, & ignari.

Criminosi.

Solemniter poenitentes.

Neophiti.

Ebrietati, & gulē dediti.

Impudici.

Lapsi, post ordinem suscep-
tum.

Periuri.

Vsurarij manifesti.

Infames.

Ratiocinijs obligati.

Serui.

Corpo ritati.

Insigniter deformes.

Illegitimè nati.

Peregrini, & ignoti,

Bigami.

Irregularis quovis alio modo.

Quo in genere cautio sit, ut præter alia, speciatim perquiratur ab eo.

An

Sess. 23. c. 13.
de refor.

An stipendium belli fecerit, vnde cedes hominum extiterit.

An iudicis Criminalis in foro laicali officium gesserit.

An sententiam capituli tulerit.

An criminis, cuius nomine capituli quis damnatus sit, acta, sententia, testificationesque dicarit, aut conscriperit.

An in eo procuratoris, aduocatique fiscalis munus administrarit, aliaque exercuerit; vnde irregularitatis maculam contraxerit.

An suspensi.

An interdicti.

An excommunicati.

An amentes.

An morbo caduco laborantes.

An energumeni.

An vero non examinati, & probati.

Exploretur item, an furtim, per saltumve ordinem suscepit.

Inuestigetur præterea, cum quis ordinem aliquem suscepturus, ad examen uenit, quamdiu est, quod alium ordinem suscepit, ut nemini ad aliorem gradum patcat ascensus, nisi in singulis alijs inferioribus ordinis gradibus congruo temporis spacio perstiterit ad prescriptum Tridentinæ sanctionis.

An vim, & naturam, mysteria que ordinis, quem suscepturus est, norit.

An item ritus, & cærimonias, quæ ex libro pontificali adhibetur, sum initiantur.

An eorum item significationes sanctiores.

An sacramenta veluti, quibus induuntur, mysteria item, & significata.

An functioni notitia habeat, ordinis, quo quisq; initia dus est.

An earum usum, exercitationemque recte teneat, cum in litteris, tum in cantu: in quo experimento adhibeantur cantus periti.

Quicunque Ecclesiasticum aliquem ordinem suscepturus est, de eo periculum, experimentumve fiat, non solum in litterarum scientia, verum etiam in cantus peritia, ad ordinis, quem tunc suscipiet, functiones rit, recteque obsecundas necessaria; tum præterea si sacro ordini ad scribendus est, in usu, ac notitia, quam in recitandis diuini officii horas laudibus, precibusque habeat.

Qui subdiaconatus ordinis adscriptus est, &c. supra num 34.

79 Hæc generatim ab omnibus, & singulis explorentur: Nunc præterea sequuntur, quæ sigillatum cuiusque ordinis propria, suo loco prescripta, perquirenda sunt, ita tamen, ut examinatores pro prudenter sua ratione, que in ordinis inferioris examine, exploratione-

Ses. 23. e. 12.

4. quæ pert.
ad Sac. ord.

5. vt supra.

neve requirantur, aliquando etiam perquirant ab iis, qui superioriudine initiantur.

De iis, qui prima tonsura initiandi sunt, queratur, & inuestigatur.

Primum, quam ob causam se clericos fieri velint.

An secularis iudicij vitandi causa iniciari carent.

An contentiosis litibus implicati.

An rixam, simulatemque exerceant.

Quod item artificium teneant; quave in arte, quove in vita generaliter tenus versati sint.

An tales sint, qui spem prebeant ecclesiæ ministros utiles se fore.

A quo sacerdote, sanctioris vita magistro, instituti sint ad clericis vita modum.

An legere, & pronunciare, & scribere norint: tum in yro que genere de ijs periculum fiat.

An doctrinæ Christianæ præcepta, institutaq. sciant.

An Episcopæ intelligentiam habeant.

Præterea an Sacramentum confirmationis suscepérint.

80 De iis vero, qui minoribus ordinibus ascribi uolunt, queratur, periundoque cognoscatur.

An saltem primordia grammaticæ, & linguam latinam intelligant.

An scientiæ spes tales eos ostendat, qui digni sint, ut ad maiores ordines aliquando ascendant.

An versati sint in recitatione officij Beatæ Mariæ Virginis, supra num. 35.

81 Qui verò sacris ordinibus, ut potè subdiaconatu, diaconatu, Sacerdotio initiandi sunt, cum ornati, exultique iis virtutibus esse debant, quæ in clericis inferiorum ordinum requiruntur, sicut ad altiorum ordinis gradum ascendunt, ita virtutum, & probitatis, & doctrinæ quodam quasi ascensi præstare debent.

Quamobrem hoc imprimis examinatores videant, an qui ordinis Sacramento initiantur per singulos illius gradus, & in uite spiritualis disciplina maiorem progressionem fecerint.

An Breuiarium, anque Sacra Biblia, an item sanctorum patrum volumina, Concilium Tridentinum, & provincialia quoque Synodos Episcopi dicebant, Catechismum Romanum, rationale diuinorum officiorum, & libros aliquos, de vite spiritualis rationibus conscriptos, sui munera usui accommodatos habeant.

82 Subdiaconis potissimum de ordinum minorum queratur, & majorum differentia.

An

s. d init. ord.
sacer. §. Qui
ver. inferior.
§. de exami-
natur.

- An in minoribus ordinibus probati sint.
 De yoto item continentia, quod subdiaconatus ordini coniunctum est.
 De Sacramentorum etiam doctrina, saltem generatim.
 Tum eorundem periculum, experimentumve fiat in officij diuini recitandi ratione: supra nū. 100. in fi.
 83 Diaconorum examen, experimentumve fiat præterea aliquanto diligenter de Sacramentorum doctrina.
 Experimentum item aliquod fiat in concionibus habendis, ex ratione Concionatorum examini præscripta.
 84 Ab ijs, qui sacerdotio initiari volunt, hæc sigillatim studiosus perquirantur.
 An pie, & fideliter in ministerijs ante actis se gesserint.
 An spectata pietate, an q; castis moribus.
 An præclarum bonorum operum exemplum, & vitæ documenta ab eo expectari possint.
 Hæc præterea querantur.
 Quid sit Missa sacrificium.
 Qui illius sacrificij effectus.
 Quæ eiusdem partes.
 Quæ mysteria in eo insint.
 Quæ sacratum vestium significiones.
 Quæ in eo officio offerendo requirantur.
 Vbi, & quando illud fieri non licet.
 Quæ dubia aliquando incidere possunt.
 Quæ explicatione opus habeant, ut illud rectè fiat.
 Tum experimentum eorum ex præscriptis infra regulis fiat.
 An sacræ confessionis aliquam peritiam habeant.
 An ad alia item Sacraenta rectè, ritèque ministranda idonei sint.
 An eorum cognitionem explicatio habeant, ex interrogationum præcripto, ut infra de parocho.
 An doctrinam item teneant, qua verbum Dei rectè tractare, cognitionemve habere possint.
 Anque de re sacra, de christianarum virtutum officiis, atque de omni re, ad salutem necessaria aptè populum instruere, aut docere possint.
 Cum vero à ceteris omnibus, ut præscriptum paulò ante est, qui clericali militiae adscribuntur, de vitæ spiritualis, sanctiorisque institutis, atque exercitationibus perquirantur, tum maximè ab ijs, qui vel sacerdotio initiantur, vel parochiale curam suscipiunt, vel sacræ confessionis audienda munus sumunt, vel in tractatione verbi Dei, sacrisq; concio-

concionibus uersari volunt. A quibus omnibus, & singulis, cum ad examen veniunt, preter cetera, qua ad sanctae spiritualis vite usum pertinent, ea maximè explorentur, que de orandi modo, de que omni sanctarum meditationum, ecclesiis contemplationum exercitacione ab alijs, qui in eo genere religiosè sele exerceuerunt, tradita sunt. Quae sequuntur, videantur in titulis sequentibus. De examine eorum, qui proficiendi sunt ecclesijs parochialibus. De confessariis examine. De examine Concionatorum, &c. De examine clericorum ad indagandam eorum in litteratum studijs progressionem, & sacre Scripturæ interpretum.

s. de init. or. facr. 85 Regularium examen diligens ab Episcopo fiat, Quod potissimum ueretur circa litterarum scientiam, & cantus peritiam, ac alias instructiones ad ordinis suscipiendi functiones ritè, rectèq; obeundas.

Ac circa usum, & peritiam recitandi diuinum officium cetera adipos regulares spectantia videantur supra, nu. 25. & 26.

3. dr ijs, qnæ partim ad or ci. sac. &c. 86 Conuocato pretereà sepe per annum, ut alias iussum est ad seclero, aut ipse, aut sacerdos aliquis, vir doctus in ecclesiasticaq; disciplina uersatus, eius nomine ad illum, remotis laicis, sermones, concionesve habeat de ordinis eorum præstantia, & sanctissimis officijs, de virtutibus, quibus clericalis ordinis homines prælucere debent: de virtutibus, quibus in populo offensionem præbere possunt, de omni denique clericali morum disciplina, virtutumque perfectione. Idem quoque præster pridie eius diei, quo statas sacras ordinationes habebit, conuocatis illo die tum clericis; qui postridie ecclesiasticis ordinibus adscribendi erunt, tum alijs, quos de clero urbano tunc accersendos esse censuerit.

Idq; præstet officiū, qd ipse Ep̄s ex Provincialib. nřis decretis die sequenti præstare debet, sermone in explicada clero, populoq; doctrina rituum, sanctorumq; significatione mysteriorum, que tunc in ecclesia publicè ipse agit.

s. de init. or. facr. 87 Eo sermone, quem pridie illius diei, quo sacra ordinatio celebratur, Provinciali decreto haberi institutum est, illud in primis spectetur, vt quæ monitiones postero die de libro Pontificali leguntur, dictis verbis, ijsque vulgariter conceptis explicitur uberiori.

Vnusquisque porrò eorum, qui sacris ordinibus initiabitur, etiam atque etiam diligenter admoneatur, quod, quamque sanctum manus suscepturus est.

Verùm eius sermonis ius, in subdiaconis potissimum monendis veretur, quò rectius, dū integrum est, deliberare possint, an castitate, que ppetua illi ordini est annexa, profiteri velint, eoq; accuratius propterea in graui illa deliberatione videant, quid Deo auxiliante præstare posse sperent,

sparent, neq; in eo Ecclesiastico spiritualijs munere suscipiendo quicquam agnatorū, vel huiusmodi alienā voluntate, sed sua spontanea deliberatione agant: nec verò in facti eiusdē ordinis susceptione, vita huīus cōmodum, aut aliud quicquā eiusmodi, sed Dei honorē sibi propo sitū habeat. Huius gñis sermo, à quoūq; appositè habetur, utilis ille qui dem est, at multis partibus longè utilior erit, atque opportunior, si eādem Episcopus accuratè studiosèque habuerit.

88 Constitutione Pij I I. Pont. Max. Quicunque clerici sine canonica dispensatione, extra tpa, vel ante legitimā aetatem, vel absque dimissoriis ordinarij sui litteris, s.e ad aliquē sacram ordinem promoueri fecerint, ab iurū ordinū, quos suscepérint, exequitions ipso iure suspēli sunt.

3. de ijs, quæ
partim ad or
di. sacr. &c.

Si q; suspensione durante, illorum ordinū ministerium, functionesve obierint, statim irregularitatē subeant: ob quam, prēter alias penas, contra istos canonū iure sanctitas, beneficijs et ecclesiasticis priuari possūt. Is igitur penis, ne quis facile illigetur, illam constitutionē quotannis, q; in diocelana Synodo promulgari, tum pridie illius diei, quo sacræ ordinationes habebuntur, edici clericis iubemus, qui initabuntur.

4. Bulla e dita
r. 5. calen. De
cemb. 1461.

89 Quicunque aliquem ecclesiasticum ordinem suscepit, is, vt Tridē. 2. r. 1. dec. 14 Concilio iustum est, certe Ecclesiae adscribatur, in qua functiones, quas ei Ep̄s prescripsit, obeat: nec verò aliis eidem ordo ante conseratur, Sess. 23. c. 13, quam ipsi Ep̄o fidem, testimoniumque ille attulerit s.e in Ecclesia, cui 14. 16. adscriptus est, præstis se præscriptas sibi functiones.

Si uero aliqua de causa eodē tpe, ex factorū canonum permisso plurimes ordines minores clericō Ep̄s contulerit, eidem præscribat arbitratu tuo functiones, ad vnumquemque minorem ordinem, quem ille suscepit, pertinentes.

90 Videat etiam omnino, ut quēcumq; eiusmodi titulis ordinant, et familiare suum, certe illū Ecclesiae addicat vbi ordinis suscepti functiones, ac munera, ut ipsius Concilii decreto cauetur, ipse verò præstet.

5. de init. or.
faer.
Sess. 23. c. 16.

91 Qui certis Ecclesiis adscripti sunt, in ipsis dieb. ad eas cōueniant, & in ijs functiones eas præstent, quæ vnicuiq; eorū ab Ep̄o p̄scripte erūt. 2. tit. 2. dec. 28. Si tamen ijs diebus aliquā ad diuina officia obeunda ad funerare in alias Ecclesiis vocabuntur, eō illos accedere permittat Episcopus.

92 In testimonialibus ordinis, ab unoquoque suscepti, litteris, fiat testificatio etiam Ecclesiae, locive pij, cui is tum adscriptus est, ex Tridentino decreto. Nec verò, &c.

93 Quicunque clericus, alicui Ecclesiæ adscriptus, ubi ordinis à se suscepit, functiones obeat, memor cōplurium Sanctorū, qui vel toto vita tpe, vel multis saltē annis, in alicuius et minoris ordinis ministerio, munere religiosè versari, ad altiorē se ordinis gradū prouehi passi non sūt, corū recordatione, ex cōploq; excitatus illud sedulō cūret, atq; adeō efficiat,

5. de fruct. or
di. fact.

efficiat, ut ordinis, quo proximè initiatus est, præscriptas functiones, nō elatè, sed humiliter, non raro, sed frequenter, non negligēti studio, sed accurata, vereq; clericali sollicitudine, & disciplina, piè, rectè, atq; mē p̄stet. Alioqui si in sanctis ijs functionib. negligentē, contraq; ac plenū ptum est, se gesserit; illud norit, eo voluntatis suæ testimoniō, sibi apud Episcopum, aditum præcludere ad altiorem gradum ascendendi.

2.ti.2.dec.28

94 Rector aut, in cuius ecclesiā illi cōueniunt, tertio quoq; mē Ep̄o referat, vel litteris signifiet, non solum an huic decreto ab illis obcep̄etur, verum etiam an ea præstentur, quæ superiori prouinciali Concilio illis præscripta sunt, tum de habitu, tum de tonsura clericali, tum de eorum vītæ consuetudine.

5.vt suprā.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

99 Archidiaconus cuiusque Cathedralis Ecclesiae, sive Ecclesia Archidiaconum habeat, si minus sit, qui proximum post Episcopum in ea Ecclesia dignitatis gradum obtinet; intrà sex menses librum conficiat, in quo diligenter describat clericorum omnium secularium nomina; & quo quisque ordinis gradu sit, ac deinceps reliquorum tam secularium, quam regularium, qui clericatum, vel aliquem ex minoribus, maioribusve sacris ordinibus assumperit, locum etiam, &c ips.

Quicunque verò post hac in nostra Provincia à suo Episcopo, vel eius permissu ab alio, ēt extrā Provinciam, in clericalē militiā adscriptus fuerit, vel altiorē ordinis gradu ascenderit, ad mensam ex eo die, quo ordinē suscepit, nomen suum in clericorum librum referendum curet.

Eum autē librum idē diligenter custodiat; in quem quicquid singularis annis retulerit, id Episcopo describendum dabit, vt eius libri exemplum etiam in Episcopatibus cedibus asservetur.

100 Notarii in litteris dimissorijs, seu testimonialibus, sacri Cōcilij Tridentini decretū seruent; in alijs, quę merē spirituales sunt, ēt si nullum stipendium eis constitutum sit, nihil omnino accipient; praeter scripturę metcedem ab Ordinario statuendam.

Pro singulis līris dimissorijs, que pro suscipiendis plurib. oībusve minoribus, vel ēt majoribus ordinibus concedentur, itemq; pro singulis litteris, quibus notarius testatum fuit plures, oēsve ordines alicui collatōs esse, decimā partem aurei nūmi tantum ad summū à Cancellario accipi liceat, ac si eē litterę de uno tantū ordine suscipiendo, vel suscepissent datę. Idq; si modo nullum ei salarium prō officiū sui munere, exercendo constitutum sit: neq; ad Episcopum ex notarij commodis aliquid emolumēti ex eisdem ordinum collationib; litterisve dimissorijs, directe, vel indirecte peruenire possit, alioqui gratis omnia dentur, vt est Tridentino Concilio sancitum.

101 In testimonialib. ordinis, ab unoquoq; suscepti, līris, fiat testifica- 4. vt sup.
tio ēt ecclesiæ, locive pīj, cui iustum adscriptus est ex Trident. decreto.

102 Vbi primum Episcopus, aut parochus aliquem norit, qui uel spō- 4. quę pert.
tē le clericali militiā adscribi uelit, vel à parentibus adhuc infans de-
stinetur, hoc sedulō curet, ut illorum quō diligentius clericalis discipli-
na, vitaq; religiose institutis primū imbuatur, ecclesiam frequētiū
adcat, functiones, quas clericū obeunt, cetera quę id generis ministeria
cernat; ipsique parocho, vel alii sacerdoti, quem idem Episcopus ma-
luerit, in disciplinam, curamve traditus, ecclesia sticorum hominū con-
fuetudine vitatur. Sicque multiplici ratione, cū paulatim, & clericā
vita officijs obeundis, & laboribus suscipiendis, assuefiat, tum discat
eiān, at que animaduertat quod vitā genus, si ordinis Sacramento ini-
tiati ual t, sequi debeat; proindeq; de re tota maturius ante del beret.

Parochi

1. quę ad Sa-
cram. ord. ad
mia. pert.

1 de notarijs
& scribis.
Ses. 21. c. 2.

3. de iis, quę
ad Epīm forā
pert.

ad Sacr. ord.

Parochi verò sit, illius ve, cuius curæ, Episcopi inssu, traditus est, eum quęcumque clericalis uocationis, institutionisve sunt, aliquando mone
re, ac docere diligenter.

103 Ut ad ecclesię ministerium complures instituantur, qui ab iuuen-
te penè ætate ad pietatem, vitæq; innocentiam, cum litterarum doctri-
na coniunctam, accuratè instructi, ei sancte, ut ille q; post inseruans
illud unusquisque parochus valde studeat, ut quamplurimos potest
pueros, presertim pauperes, bona in dole préditos, qui spem afferant,
se sacris initiatos, ecclesię ministros utiles fore, ad ecclesiastica via
normam accuratè erudiat, eosdemque præterea, cum ante, tum etiam
in primis, post suscep tam clericalem tonsuram, ac deinceps minoribus
ordinibus adscriptos, pro paternę charitatis studio, optimis morib;
clericali religioni congruentibus, clericaliumque functionum
disciplina bene informet; litterisq; item instruat, eos presertim, qui
ab alijs probatis uiris, artem litterarum profitentibus, ob inopiam, &
liq; uive causam, commodius, diligentiusq; erudiri non possunt.

104 Eorum autem singulorum mores, studia, litterarumq; processio
nem Episcopo parochus aliquando significet, ut suu tempore, uel in le-
minarium coaptari, vel alia quacumque via adiuti, pro q; tatis ratione,
proque ingenij captu, studijs granioribus se dedere queant.

De Seminario Clericorum.

S V M M A R I V M.

- 1 Seminarium clericorum instituendum, & ubi ædificandum. 14.
- 2 Decima fructuum ei attributa.
- 3 Vnde soluenda.
- 4 Quo tempore soluenda.
- 5 Eius augendæ facultas.
- 6 Multa etiam adiudicata. De pénis, nu. 4.
- 7 Exælio decimæ intermissa, remissuè, restituenda.
- 8 Prætermissa verò ad dimidiam partem decimæ resticta.
- 9 Exactio ipsa quamdiù duret.
- 10 Taxa præscripta ab Episcopo exigenda. 20.
- 11 Quæ, & quot beneficia ab Episcopo Seminario applicanda.
- 12 Simplicia beneficia interim vacantia cui non conferenda.
- 13 Quando non valeat applicatio beneficiorum. 11.
- 14 Beneficia nullius diœcesis cui Seminario contribuant.
- 15 Census uniuersique Seminario Provinciae præfinitus ad quam sum-
mam ascendat.

Canonicī